Załącznik
do Uchwały Nr XXVII/214/08
Rady Miejskiej w Brzegu
z dn. 25 kwietnia 2008 r.

LOKALNY PROGRAM POMOCY SPOŁECZNEJ I AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA LATA 2008-2012

BRZEG 2008

Spis treści :

Wstęp 3

Charakterystyka Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzegu i osób korzystających z pomocy społecznej 3

I. Pomoc Społeczna
Charakterystyka problemów społecznych i kierunki działania w celu ich naprawy, zapobiegania: 6

1. **Wsparcie osób i rodzin dotkniętych bezrobociem** 6
2. **Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.** 9
3. **Pomoc dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym** 13
4. **Pomoc dla osób niepełnosprawnych** 15
5. **Pomoc na rzecz osób starszych** 17

II Aktywność Lokalna 19

III . Priorytety funkcjonowania i rozwoju Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej 21

Wstęp

Lokalny program pomocy społecznej i aktywności lokalnej jest dokumentem określającym zakres i formę realizacji zadań wymienionych w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r (Dz.U. z 2004 r. Nr 64, poz.593 ze zm.)

Niniejszy program przygotowany został w oparciu o priorytety programowe i cele strategiczne zawarte w „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Miasto Brzeg na lata 2008 - 2015 ” z uwzględnieniem zadań wynikających z wprowadzonych programów rządowych oraz potrzeb wynikających z analizy działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2005 - 2007 i pojawiających się potrzeb.

Za podstawowe cele w rozwiązywaniu problemów społecznych uznaje się:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasady i możliwości,
- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich aktywnej integracji w środowisku.

Charakterystyka Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzegu i osób korzystających z pomocy społecznej

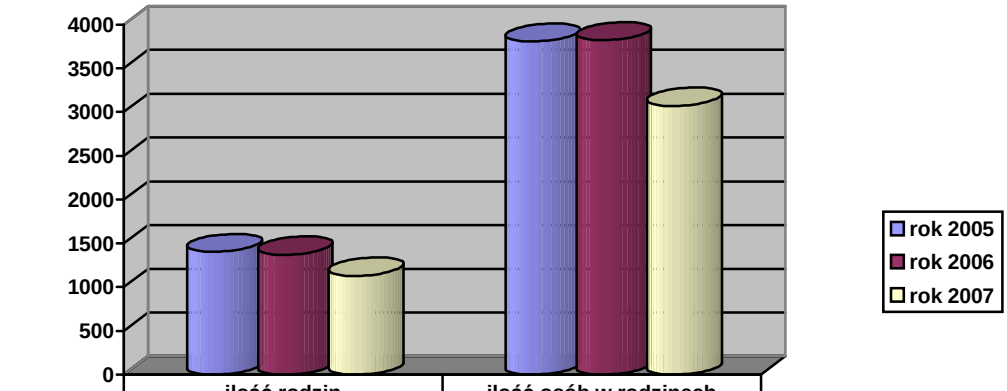
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzegu stale znajduje się w fazie rozwoju i doskonalenia będącej efektem wielu czynników, rozwija się w procesie dostosowanym do zapotrzebowań zgłaszanych przez środowisko, dla którego istnieje i działa oraz ciągle zmieniających się zadań. MOPS podobnie jak większość instytucji pomocy społecznej stanowi część szerszej społeczności lokalnej, zatem powinien być koordynatorem działań adresowanych do środowiska na rzecz osób i rodzin potrzebujących wsparcia.

Do zadań pracownika socjalnego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej należy rozpoznanie i diagnozowanie potrzeb osób wymagających pomocy społecznej oraz pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin. Do głównych obowiązków należy również praca socjalna obejmująca działalność interwencyjną, informacyjną i poradniczą

dla wszystkich zgłaszających się osób oraz ścisła współpraca z lokalnymi organizacjami pomocowymi. Praca socjalna nie polega jedynie na indywidualnym kontakcie pracownik - klient zakończonym uzyskaniem określonej formy pomocy pieniężnej, usługowej lub rzeczowej, jest ciągłym procesem kształtowania środowiska. Również pomoc społeczna nie ogranicza się do zwalczania ubóstwa materialnego, świadczenia polegają na wsparciu klienta w samodzielnym funkcjonowaniu we własnym środowisku. Wykwalifikowani pracownicy socjalni są w stanie działać kompetentnie i wydajnie. W tym celu niezbędnym jest stałe samokształcenie oraz organizowanie szkoleń umożliwiających podniesienie jakości świadczonych przez pracowników usług. Konieczna jest walka z rutyną i poszukiwanie nowych możliwości aktywizowania klientów, ich rodzin i środowiska w którym żyją . Zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest również realizacja pracy socjalnej w zakresie pomocy rodzinie w odzyskaniu zdolności opiekuńczych i wychowawczych, integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem oraz zapewnienie opieki osobom starym, samotnym i niepełnosprawnym.

Codziennemu życiu Brzeżan towarzyszą liczne problemy, które swoim zasięgiem obejmują coraz większą grupę ludzi i coraz młodsze pokolenia. Zmuszają one część społeczności Brzegu do szukania różnych form pomocy, w tym i korzystania z pomocy MOPS. Liczba rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w latach 2005 -2007 kształtowała się następująco:

ilość rodzin korzystających z pomocy MOPS w latach 2005 -2007

	ilość rodzin	ilość osób w rodzinach
rok 2005	1401	3806
rok 2006	1368	3819
rok 2007	1129	3072

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Tabela. Powody przyznania pomocy przez MOPS w latach 2005 -2007.

	Ilość rodzin		
POWÓD PRZYZNANIA POMOCY	**Rok 2005**	**Rok 2006**	**Rok 2007**
Ubóstwo	**997**	**986**	**804**
Sieroctwo	**0**	**0**	**0**
Bezdomność	**21**	**26**	**24**
Potrzeba ochrony macierzyństwa	**24**	**32**	**25**
Bezrobocie	**986**	**945**	**741**
Niepełnosprawność	**492**	**559**	**489**
Długotrwała choroba	**587**	**682**	**615**
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	**188**	**219**	**225**
Przemoc w rodzinie	**7**	**17**	**15**
Alkoholizm	**132**	**142**	**117**
Narkomania	**3**	**2**	**6**
Trudności w dostosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	**20**	**20**	**24**

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do pomocy społecznej są: ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, niepełnosprawność, długotrwała choroba. Z pomocy korzystają również osoby z trudnościami w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, powodem przyznania pomocy bywa także alkoholizm, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezdomność, sieroctwo i narkomania.

Ubóstwo określa się jako stan, w którym jednostce czy grupie społecznej brakuje środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb, uznawanych w danej społeczności za niezbędne. Pod pojęciem „podstawowe potrzeby" kryje się poza wyżywieniem, którego niezbędności nikt nie kwestionuje takie potrzeby jak: ubranie, mieszkanie, zachowanie zdrowia, uzyskanie wykształcenia, uczestniczenie w świadczeniach kulturalnych

Ubóstwo jest skutkiem występowania skumulowanych przyczyn strukturalnych oraz specyficznego profilu socjopsychologicznego i kulturowego beneficjentów pomocy społecznej. Bieda większości zasiłkobiorców pomocy społecznej jest bezpośrednio skorelowana z bezrobociem. Także wielodzietność rodzin przyczynia się do występowania biedy. Badania wskazują, iż bieda występuje na skutek braku wykształcenia i niskich kwalifikacji zawodowych, życiowej niezaradności, niechęci do wykonywania pracy za niskie wynagrodzenie. Wpływ na nią ma również zły stan zdrowia i niepełnosprawność, wypadki w rodzinie, wypadki losowe (rozwód, śmierć pracującego członka rodziny). Ubóstwo rodzin doprowadza do negatywnych konsekwencji społecznych, do których zaliczyć można adaptację do życia w biedzie (zjawisko bierności, apatii, fatalizmu związanego z długotrwałą biedą), ograniczenie się do oczekiwania tylko na pomoc materialną i często w efekcie bezdomność.

Niezbędnymi warunkami efektywnej realizacji pomocy społecznej są: rzetelna diagnoza rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej oraz długofalowy plan działań.

I. Pomoc Społeczna

Charakterystyka problemów społecznych i kierunki działania w celu ich naprawy, zapobiegania:

1. Wsparcie osób i rodzin dotkniętych bezrobociem

Bezrobocie jest w Brzegu zjawiskiem, które dotyka szerokie kręgi społeczne. Z doświadczeń pracowników MOPS wynika, że bezpośrednim i najbardziej widocznym skutkiem bezrobocia jest obniżenie standardu materialnego rodziny, co wręcz wymusza konieczność korzystania z pomocy społecznej. Mniej widoczne, lecz nie mniej zagrażające spójności rodziny są skutki psychologiczne bezrobocia. Bezrobocie powoduje bowiem zmianę sytuacji społecznej i emocjonalnej całej rodziny, zarówno dorosłych jak i dzieci. Częstym zjawiskiem jest izolacja społeczna - ograniczone zostają kontakty interpersonalne wszystkich członków rodziny bezrobotnego zarówno ze znajomymi, jak i z dalszą rodziną.
Bezrobocie burzy klimat życia rodzinnego. Wpływa destrukcyjnie na pełnienie przez rodzinę jej podstawowych funkcji, na realizację określonych zamierzeń,

zadań i planów życiowych. Najbardziej bolesnym aspektem bezrobocia jest zagrożenie bezpiecznej egzystencji własnej rodziny. Brak pracy ma negatywny wpływ na ekonomiczną funkcję rodziny. Powoduje jej szybką degradację, potęguje biedę i rozszerza sferę ubóstwa. Dla podopiecznych MOPS dotkniętych bezrobociem dużym problemem jest regulowanie należności za opłaty mieszkaniowe, które są wysokie w stosunku do dochodów rodziny.

Skutkiem bezrobocia w rodzinie jest także osłabienie autorytetu rodziców. W opinii dzieci, zwłaszcza nastolatków, taka sytuacja jest przejawem braku zaradności, nieumiejętności dostosowania się do nowej rzeczywistości społeczno - ekonomicznej czy życiowego nieudacznictwa. Powoduje to zachwianie systemu wartości młodego pokolenia i obniżenie w hierarchii takich wartości jak wykształcenie, uczciwa praca, solidarność. Zachwianie autorytetu rodziców oznacza także naruszenie spójności rodziny i może przynieść niebezpieczne konsekwencje społeczne.

Długotrwałe bezrobocie z psychologicznymi jego konsekwencjami prowadzi do poszerzania się obszarów ubóstwa, w dalszej kolejności do zjawisk społecznie niepożądanych oraz do marginalizacji i wykluczenia społecznego. Długotrwałe bezrobocie prowadząc do ubóstwa, czyli takich warunków materialnych, które nie zapewniają zaspokojenia podstawowych potrzeb, w połączeniu z bezradnością powoduje często niedożywienie dzieci, zadłużenia w opłatach za czynsz i media, w dalszej kolejności doprowadzając do utraty mieszkań i eksmisji, a także bezdomności. Długotrwałemu bezrobociu towarzyszy często szeroko rozumiana bezradność (bezradność bardzo często determinuje dalsze pozostawanie bez pracy) - w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Bezradność rozumiana jest jako utrata umiejętności funkcjonowania w formach życia społeczno-gospodarczego.

Cel główny: aktywizacja społeczna i zawodowa bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Cele działania :

- wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy oraz przeciwdziałanie i eliminowanie
  negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia.
- przeciwdziałanie i zapobieganie skutkom długotrwałego bezrobocia wśród świadczeniobiorców pomocy społecznej
- współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rozwiązywania problemów bezrobocia

- przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej,
- rozwiązywanie problemu bezrobocia systemowo, czyli z uwzględnieniem pomocy dla
  rodziny bezrobotnego,
- zróżnicowanie form pomocy adresowanych do bezrobotnego zgodnie z zasadą
  indywidualizacji procesu pomagania,
- zapobieganie dziedziczeniu bezrobocia

Kierunki działania:

- działania z zakresu pracy socjalnej:

1) działania podejmowane w celu mobilizowania podopiecznych do poszukiwania zatrudnienia i usamodzielniania się, pobudzanie aktywności własnej rodziny oraz osób korzystających z pomocy przy rozwiązywaniu problemów.
   W ramach tych działań podstawą pomocy stanie się kontrakt socjalny zawierany pomiędzy bezrobotnym a Ośrodkiem Pomocy Społecznej określający zasady współpracy oraz cele, do których należy zmierzać i uzależniający przyznanie pomocy finansowej od zaangażowania bezrobotnego w poszukiwanie zatrudnienia.
2) działania podejmowane w celu redukowania psychospołecznych skutków bezrobocia. W zakresie tych działań planowane jest przeznaczenie środków finansowych pozostających w dyspozycji Ośrodka, w pierwszej kolejności na ochronę dzieci przed skutkami bezrobocia rodziców. Priorytetem stanie się więc zapewnienie dzieciom:
   - podstawowego wyposażenia do szkoły,
   - ciepłego posiłku w szkole,
   - możliwości uczestniczenia w zajęciach świetlic opiekuńczo – wychowawczych z elementami socjoterapii

- współpraca z zakładami pracy w celu pozyskiwania informacji o ofertach pracy
- stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Brzegu w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia.
- zatrudnianie osób długotrwale bezrobotnych w ramach, prac społecznie użytecznych
- udzielanie pomocy osobom i rodzinom pomocy na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.

- współpraca pracowników socjalnych ze szkołami – pedagogami, wychowawcami, policją, kuratorami oraz Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy.

Jednym z ważniejszych priorytetów pomocy społecznej jest pomoc osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji oraz rodzinom dysfunkcyjnym. Do najpilniejszych zadań w tym zakresie należy przeciwdziałanie bezrobociu. Pomoc ta musi pozwalać na wyprowadzenie rodzin z trudnej sytuacji życiowej i zapobiegać ich marginalizacji. Służyć temu mają różnorodne formy aktywizacji zawodowej, skierowane szczególnie do zagrożonych bezrobociem.
Wzrost liczby bezrobotnych świadczeniobiorców powoduje przyrost ilości zadań z zakresu pomocy społecznej oraz zwiększenie puli wydatków na udzielanie pomocy. Sytuacja taka wymusza również konieczność dostosowania dotychczasowych form działania do nowych potrzeb. Ponieważ możliwości budżetu państwa i samorządu lokalnego są ograniczone, podstawowego znaczenia w pomocy w wychodzeniu z bezrobocia nabiera praca socjalna, która przyjmuje zróżnicowane formy.

Konieczne jest także prowadzenie intensywnej pracy socjalnej, której celem będzie kształtowanie u bezrobotnych odpowiedzialności za swój los i umiejętności przystosowania się do samodzielnego życia w obecnej rzeczywistości. Szczególny nacisk należy położyć na uczenie prowadzenia gospodarstwa domowego w nowej sytuacji, racjonalnego gospodarowania ograniczonymi środkami finansowymi oraz planowanie najbliższej przyszłości własnej rodziny

2. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Znaczącą część klientów MOPS stanowią rodziny z trudnościami opiekuńczo -wychowawczymi. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci
łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: uzależnienie od środków psychoaktywnych, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich,

zawodowych wyrażające się m. in. w postaci niedojrzałości emocjonalnej, problemach we współżyciu z ludźmi, trudnościach adaptacyjnych, niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym, szkolnym ujawniające się w postaci zachowań buntowniczych, agresywnych, konfliktowych, łamania przez dzieci i młodzież panujących obyczajów, norm, wartości.

Środowisko rodzinne jest pierwszym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka. Tu nawiązuje ono pierwsze kontakty z innymi ludźmi i zdobywa pierwsze doświadczenia z dziedziny współżycia społecznego. Na środowisko rodzinne składają się: struktura rodziny, atmosfera wychowawcza w domu, warunki materialne i zdrowotne, stopień wykształcenia rodziców i ogólna struktura środowiska. Zaburzona struktura rodziny, często spotykana wśród świadczeniobiorców Ośrodka, niekorzystnie wpływa na sytuację dziecka, na jego więź z rodziną. Rodziny podopiecznych Ośrodka odznaczają się często zaburzoną strukturą w postaci nieustabilizowanych formalnie i społecznie związków, rozkładem pożycia małżeńskiego, częstymi zmianami partnerów, występuje w nich przemoc skierowana na partnera lub dzieci.

Wśród przyczyn wpływających na nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny można wymienić:

1) konflikty wewnątrzrodzinne spowodowane rozwodem;
2) oziębłość emocjonalną;
3) uzależnienie od alkoholu lub innych środków;
4) przemoc fizyczną i psychiczną;
5) nie leczoną chorobę psychiczną;
6) sieroctwo naturalne lub społeczne;
7) samotne, niedojrzałe rodzicielstwo;
8) zubożenie społeczeństwa.

Cel główny: Sprawny system zapobiegania kryzysom rodziny i wspierania rodzin ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

Wiodącą myślą programu pomocy rodzinie z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest konieczność systemowego podejścia do pracy z rodziną i kompleksowego oddziaływania na nią.

Cele działania :

- pomoc w likwidacji przyczyn dysfunkcji.

- wspieranie i usprawnianie systemu wsparcia dla rodziny: psychologicznego,
  prawnego, socjalnego.
- zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju
  zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami.
- przeciwdziałanie szerzeniu się postaw destrukcyjnych, agresywnych, aspołecznych w środowisku dzieci i młodzieży

Kierunki działań:

- rozpoznania warunków życia rodzin.
- świadczenie usług i pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialno – bytowych.
- zapewnienie dożywiania dzieciom i młodzieży w szkole.
- pomoc rodzinom w wyposażeniu dzieci w podręczniki i artykuły szkolne- ze szczególnym uwzględnieniem rodzin wielodzietnych i dotkniętych długotrwałym bezrobociem.
- dofinansowywanie zajęć sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży
- organizacja i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego,
- organizowanie i wspieranie akcji na rzecz rodzin wielodzietnych;
- motywowanie osób i rodzin do podejmowania działań zmierzających do zmiany swojej sytuacji życiowej
- działania profilaktyczne skierowane do rodzin, dzieci i młodzieży.
- promowanie zdrowego stylu życia.
- podejmowanie działań przeciwko wykluczeniu społecznemu rodzin.
- walka z przemocą w rodzinie poprzez:
  - współpracę z Policją i szkołami w tym zakresie.
  - kierowanie ofiar do uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych dla ofiar przemocy,
  - pomoc rzeczowa dla ofiar przemocy.
- uzupełnianie profesjonalnych usług wolontariatem, szczególnie w kierunku pomocy w nauce

- ścisła współpraca ze szkołami, placówkami opiekuńczymi oraz organizacjami przy realizacji programów na rzecz dzieci, m.in. organizacja paczek świątecznych dla dzieci z najuboższych rodzin, organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży.

- działania z zakresu pracy socjalnej:

1) Specjalizacja pracowników socjalnych, która pozwoli na bardziej kompleksową
i profesjonalną pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzin z trudnościami opiekuńczo –
wychowawczymi.
2) Rozwój pracy zespołowej.
Pracownik socjalny wraz z konsultantem – w zależności od potrzeb może to być: pedagog, psycholog, prawnik - wspólnie opracowują plan pracy z konkretną rodziną w celu pomocy w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowej tej rodziny. Należy się spodziewać, że efektem takiej pracy będzie wszechstronna i bardziej niż dotychczas skuteczna pomoc rodzinie w odbudowywaniu utraconych ról, umiejętności i wartości, takich jak: więź rodzinna, poczucie bezpieczeństwa, optymizm i wiara, że istnieje wiele realnych możliwości pokonania kryzysu.
3) Warunkowanie pomocy przez zawieranie kontraktów.
Uświadomienie podopiecznemu, że to on jest odpowiedzialny za rozwiązanie swojego problemu a zadaniem wyspecjalizowanego pracownika socjalnego jest stymulowanie i wspieranie podejmowanych przez niego działań. Efektem tej pracy powinno być podpisanie kontraktu dotyczącego współpracy podopiecznego z pracownikiem socjalnym

Rodzina jest dynamiczną, społeczną całością, jej elementy są ze sobą w interakcji i we wzajemnej zależności. Należy więc założyć, że nie wystarczy zajmować się tylko dziećmi w celu poprawienia ich funkcjonowania, lecz całą rodziną, która potrzebuje wszechstronnej diagnozy i pomocy. Mając na uwadze dobro dziecka i rodziny należy kierować się zasadami:

- pomoc powinna być wczesna i mieć charakter profilaktyczny, ochronny i aktywizujący jednostkę lub rodzinę do poszukiwania samodzielnych rozwiązań, - opieka i pomoc powinny być zorganizowane w środowisku bliskim dziecku; w rodzinie, w szkole tak, aby umożliwiały mu wzrastanie

i rozwój w naturalnych warunkach rodzinnych, kulturowych i społecznych,

- w przypadku udzielenia pomocy zakłada się stopniowe zmniejszanie jej intensywności, zmianę charakteru pomocy z intencyjnej na stymulującą i wspierającą.

3. Pomoc dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym

Alkoholizm jest problemem całej rodziny, prowadzi do przemocy, koalkoholizmu, stanowi zagrożenie dla funkcjonowania biologicznego i emocjonalnego wszystkich członków rodziny. Człowiek uzależniony szkodzi nie tylko sobie, swoim bliskim lecz również osobom nie związanym z nim więzami rodzinnymi. Skuteczna pomoc osobom rodzinom z problemami alkoholowymi polega na umożliwieniu ludziom dotkniętym tą chorobą podjęcia leczenia.
Poważnym problemem w podejmowaniu działań w tym kierunku jest bierna postawa ludzi uzależnionych od alkoholu. Podopieczni ci mają w większości postawy roszczeniowe, uważają , że jeżeli nie pracują, to właśnie pomoc społeczna ma obowiązek ich utrzymać. Są przekonani, że ich uzależnienie spowodowane jest czynnikami zewnętrznymi, nie chcą pogodzić się z myślą, że to właśnie oni decydują o swojej sytuacji życiowej. Wielu podopiecznych MOPS-u, u których pracownik socjalny podejrzewa problem alkoholowy, zaprzecza, że alkohol ma jakikolwiek wpływ na jakość ich życia.

Bardzo ważnym skutkiem nadużywania alkoholu jest pogarszanie się sytuacji ekonomicznej i społecznej rodziny. Nie bez znaczenia jest wpływ alkoholizmu rodzica na rozwój dzieci, które żyją w atmosferze ciągłego niepokoju, lęku i napięcia. Uczą się destruktywnych dla siebie i otoczenia zachowań. W wyniku trudnych doświadczeń życiowych grozi im dezintegracja osobowości manifestująca się w różnego typu zaburzeniach emocjonalnych. Badania ukazują, że co najmniej u 50 % chorych na nerwicę dzieci źródłem choroby jest alkoholizm jednego z rodziców. Reasumując można jednoznacznie stwierdzić, że alkoholizm zarówno w życiu jednostki jak i w życiu społecznym zawsze powoduje straty.

Cel główny: Przeciwdziałanie alkoholizmowi i promocja zdrowego trybu życia.

Cele działania :

- stymulowanie społeczności lokalnej do prowadzenia zdrowego trybu życia.
- wspieranie rozwoju dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholizmu

Kierunki działań:

- wypracowanie modelu wspólnego oddziaływania pracowników socjalnych, konsultantów i terapeutów odwykowych na rodziny dotknięte problemem alkoholowym,
- wypracowanie i doskonalenie form pracy z podopiecznym uzależnionym w celu
  mobilizacji go do podjęcia leczenia odwykowego,
- ochrona dzieci przed skutkami alkoholizmu rodziców,
- wypracowanie form współpracy z lokalnymi instytucjami i organizacjami pomagającymi osobom uzależnionym i ich rodzinom.
- zaspokajanie socjalnych potrzeb dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym poprzez opłacanie wyżywienia w szkole, wyposażanie w niezbędne artykuły szkolne i odzież, opłacanie udziału w wypoczynku zimowym i letnim.
- rozwijanie nowych zainteresowań dzieci, przełamywanie izolacji i integracja dziecka ze środowiskiem lokalnym
- zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i zmniejszanie rozmiarów aktualnie występujących
- zapobieganie problemowi przemocy w rodzinie (m.in. poprzez sprawne funkcjonowanie Niebieskiej Karty)

Motywacja uzależnionych i współuzależnionych podopiecznych MOPS do zmiany sytuacji życiowej jest bardzo niska, aby ją zwiększyć konieczne jest opracowanie modelu współpracy pracownik socjalny - konsultant psycholog. Rolą pracownika socjalnego będzie rozpoznanie na podstawie faktów z życia podopiecznych, problemu alkoholowego i zmotywowanie podopiecznego lub jego

rodziny do podjęcia kontaktu z psychologiem. Spodziewanym efektem tej pracy będzie podjęcie terapii przez osobę uzależnioną lub skierowanie jej na przymusowe leczenie.

4. Pomoc dla osób niepełnosprawnych

Obserwacje pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej pozwalają stwierdzić, że sytuacja tej grupy osób jest bardzo trudna. Problemy osób niepełnosprawnych wiążą się głównie z ograniczonymi możliwościami oprotezowania i zakupu sprzętu ułatwiającego komunikowanie się i samoobsługę, kosztowną i trudno dostępną rehabilitacją. Dużym problemem są także bariery architektoniczne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej jak i w budynkach użyteczności publicznej. Bariery te nie tylko utrudniają ale niekiedy wręcz uniemożliwiają uczestnictwo w normalnym życiu.

Choroba i niepełnosprawność to czynniki, które prowadzą do pogorszenia kondycji finansowej każdej rodziny bez względu na jej przynależność społeczno – zawodową i miejsce zamieszkania. Sytuacja taka to z jednej strony efekt wydatków na leczenie, rehabilitację i różnego typu świadczenia będące udziałem rodzin, w których żyją osoby z ograniczoną przez chorobę sprawnością; z drugiej strony przyczyną jest ograniczenie dochodów - utrata pracy i renta inwalidzka osoby niepełnosprawnej oraz ograniczenie aktywności zawodowej i możliwości zarobkowych innych członków rodziny zobowiązanych do świadczeń opiekuńczych.

Cel główny : Tworzenie warunków dla pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich rodzin w życiu społecznym.

Cele działania:

- podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności i wyrównania szans życiowych osób niepełnosprawnych
- zapewnienie osobom niepełnosprawnym takich warunków, aby mogły aktywnie
  uczestniczyć w życiu społeczności lokalnej.
- tworzenie warunków do zachowania samodzielności i niezależności osób

niepełnosprawnych poprzez rozwój kompleksowego systemu usług specjalistycznych i rehabilitacyjnych.

- aktywizacja osób upośledzonych i chorych psychicznie
- działania w celu diagnozowania środowiska osób niepełnosprawnych.
- zintegrowanie osób niepełnosprawnych ze środowiskiem i umożliwienie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez : pracę socjalną z osobami niepełnosprawnymi.

Kierunki działań:

- działania z zakresu pracy socjalnej**:**

1) szkolenie pracowników socjalnych, które przybliży problematykę niepełnosprawności zarówno fizycznej, psychicznej jaki i intelektualnej. Jest to niezbędne do efektywnego poradnictwa i wspierania osoby niepełnosprawnej w samodzielnym życiu poprzez towarzyszenie jej w różnych sytuacjach życiowych (udzielanie informacji i motywowanie do działania).
2) rozwój pracy zespołowej.

Pracownik socjalny wraz z konsultantem (pedagog, psycholog) opracują wspólnie z rodziną dziecka lub dorosłą osobą niepełnosprawną i jej opiekunami plan pracy i pomocy. Należy się spodziewać, że efektem takiej pracy będzie akceptacja siebie samego jako osoby niepełnosprawnej lub wsparcie rodziny której członkiem jest osoba niepełnosprawna i zmniejszenie napięcia spowodowanego niepokojem co do jej stanu zdrowia.

- wspieranie profesjonalnych form pomocy wolontariatem - zorganizowanie grupy wolontariuszy, która będzie wspomagać rodziny wychowujące niepełnosprawne dziecko ; pomoc wolontariuszy będzie polegać na opiece nad dzieckiem, wspólnym spędzaniu czasu na zabawie i spacerach.

- pomoc usługowa w formie:

- usług opiekuńczych domowych i pielęgnacyjnych w miejscu zamieszkania,
- specjalistycznych usług opiekuńczych domowych i pielęgnacyjnych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- umieszczania w całodobowych domach pomocy społecznej.

- utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób upośledzonych umysłowo zapewniającego osobom upośledzonym umysłowo terapii

psychospołecznej i rehabilitacji oraz odciążenie rodziny od sprawowania opieki nad nimi w ciągu dnia.

- udzielanie pomocy finansowej lub w naturze np. zaopatrzenie w opał na zimę osobom z ustaloną niepełnosprawnością i długotrwale chorym o niskich dochodach lub bez dochodu.
- współpraca i wspieranie działalności stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Polityka społeczna powinna promować aktywne działania na wszystkich szczeblach życia społecznego oraz aktywnie wspierać wszelkie działania na rzecz równouprawnienia osób niepełnosprawnych, a także przeciwdziałać ich dyskryminacji i tworzyć mechanizmy wyrównujące szanse życiowe oraz warunki do korzystania z przysługujących im praw.

5. Pomoc na rzecz osób starszych

Starzenie się społeczeństwa staje się problemem powszechnym we współczesnym świecie. Rola i pozycja człowieka starego w nowoczesnym, zmodernizowanym społeczeństwie bardzo się zmieniła. Trzeba pamiętać o tym, że starzenie się jest procesem, dlatego nie powinien to być okres nagłego wycofania się z życia społecznego, kulturalnego i towarzyskiego, ponieważ prowadzi to do osamotnienia i izolacji. Ludzie starzy stanowią w społeczeństwie liczną grupę, dlatego ich potrzeb nie można zignorować czy pominąć. Przedłużanie się życia ludzkiego, zmiany biologiczne i psychiczne implikują konieczność pomocy ze strony osób drugich. Mając na uwadze strukturę rodzin, które nie są w pełni wydolne w zaspokojeniu potrzeb swoich najstarszych członków, istnieje potrzeba funkcjonowania sprawnego systemu pomocy, który będzie uwzględniał zaspokojenie najważniejszych potrzeb ludzi starych, zwłaszcza w ich środowisku lokalnym

Ogólna dostępność do usług bytowych, urzędowych, mieszkaniowych, a nawet intelektualnych i zdrowotnych ułatwia życie ludziom starszym i wydłuża okres

ich samodzielności społecznej. Nieunikniony proces starzenia się stwarza konieczność podjęcia przez społeczeństwo wielu zadań.

Cel główny: stworzenie systemu opieki nad seniorami w miejscu zamieszkania i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu tej grupy.

Cele działania:

- zwiększenie aktywności życiowej ludzi starszych poprzez pomoc w łagodzeniu trudności wynikających z wieku i stworzenie możliwości uczestniczenia w życiu społecznym jako przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu społecznemu ludzi starszych
- poprawa oferty świadczonych usług poprzez jej wzbogacenie i podniesienie poziomu usług,
- pozostawienie ludzi starszych jak najdłużej w środowisku zamieszkania.
- aktywizacja środowiska, tworzenie grup samopomocowych, grup sąsiedzkich, grup wsparcia itp.

Kierunki działań:

- rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz osób starszych.
- systematyczna współpraca z Domami Pomocy Społecznej i Zakładami Opieki Zdrowotnej
- współpraca z instytucjami, organizacjami, kościołami, związkami wyznaniowymi, które prowadzą akcje na rzecz ludzi starych
- rozwój opieki dziennej o charakterze instytucjonalnym (organizacja i prowadzenie dziennych ośrodków wsparcia np: klub seniora, świetlica dla osób starszych)
- organizowanie wolontariatu, prowadzącego działalność na rzecz osób starszych
- zapewnienie usług pielęgnacyjnych i opiekuńczych dla osób starszych
- rozwój pracy socjalnej (specjalizacja pracowników socjalnych):
    - profesjonalizacja w zakresie szeroko rozumianej pracy socjalnej na rzecz osób starszych poprzez:
      - diagnozowanie potrzeb ludzi starszych,
      - wzbogacenie warsztatu pracy pracowników socjalnych.
    - kształcenie pracowników pracujących z ludźmi starszymi oraz włączenie
      wolontariuszy:

- poradnictwo dotyczące prowadzenia gospodarstwa domowego,
- pomoc w kontaktach z otoczeniem,
- pomoc w życiu codziennym (udział wolontariuszy).

Poszerzenie form pomocy ma za zadanie utrzymanie osoby starszej w jej dotychczasowym środowisku oraz zahamowanie tendencji wzrostowej liczby osób ubiegających się o miejsce w domu pomocy społecznej .
Uwzględniając specyfikę środowiska osób starszych istnieje konieczność stworzenia systemu, który będzie uwzględniał ich najważniejsze potrzeby.

II Aktywność Lokalna

Celem Programu Aktywności Lokalnej jest kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez aktywizowanie lokalnej społeczności ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cele szczegółowe:

- stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej
- wsparcie postaw obywatelskich poprzez promocje działań prospołecznych, dostęp do informacji o uprawnieniach oraz edukacje
- jakości życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych
- aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznych i ich otoczenia

Kierunki działań:
Cele programu realizowane będą poprzez podejmowanie następujących działań:

- promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną
- otwarcie instytucji samorządowych na współpracę z instytucjami pozarządowymi i lokalną społecznością
- poprawa dostępu do informacji publicznej
- tworzenie i promowanie pracy w partnerstwie
- systematyczne badanie potrzeb mieszkańców

- inne wynikające z aktualnych potrzeb i zgodne z celami programu

Założenia programu:

1) otwartość instytucji publicznych na potrzeby środowiska lokalnego
2) współpraca wszelkich instytucji i służb
3) angażowanie lokalnej społeczności
4) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
5) podejmowanie działań wielokierunkowych

Odbiorcy programu:

Program skierowany jest do

1) członków danej społeczności
2) osób z konkretnego środowiska
3) osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia

Metody pracy wykorzystywane do realizacji programu:

W ramach programu przewiduje się zastosowanie

1) środowiskowej pracy socjalnej - działania realizowane przez pracownika socjalnego, mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi
2) instrumentów aktywnej integracji - to szereg instrumentów aktywizacyjnych z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej o której mowa w zasadach przygotowania, realizacji rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 - 2013
3) działań o charakterze środowiskowym– to inicjatywy integrujące obejmujące między innymi, badania, opracowania, analizy, edukacje społeczna i obywatelska, spotkania konsultacje, debaty, organizowanie i inspirowanie do udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym

Przewidywane efekty:

- usprawnienie przepływu i dostępu do informacji
- planowanie i realizowanie zadań w odpowiedzi na realne potrzeby mieszkańców

- skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów
- zmniejszenie kosztów finansowych realizowanych zadań
- podwyższenie jakości realizowanych zadań
- stworzenie płaszczyzny zaangażowania mieszkańców
- wzrost poczucie przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności za procesy w niej zachodzące
- powstanie lokalnych grup działania
- stały monitoring potrzeb środowiska
- aktywizacja osób wykluczonych
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

III . Priorytety funkcjonowania i rozwoju Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

W dalszym funkcjonowaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzegu niezbędne jest dokonanie przejścia od modelu pomocy, którego zasadniczą funkcją było udzielanie wsparcia materialnego, do modelu nastawionego na wzmocnienie postaw aktywnych oraz wspieranie osób i rodzin zgłaszających się z prośbą o pomoc w rozwiązywaniu problemów. Jest to możliwe dzięki rozwojowi różnego rodzaju usług dla różnych grup świadczeniobiorców, poradnictwa prawnego, psychologicznego i pedagogicznego, terapii i wyspecjalizowanej pracy socjalnej.
Systemowe podejście do rodziny powoduje, że dysfunkcje mające w niej miejsce nie są traktowane jako izolowane zjawiska dotyczące pojedynczych osób. Stąd pomimo wielu różnych form pomocy skierowanych bezpośrednio na jednostkę, podejmuje się także pracę z całą rodziną, gdyż zmiany w jej funkcjonowaniu stanowią szansę na to, że następne pokolenie nie stanie się podopiecznymi pomocy społecznej. Działania brzeskiego MOPS-u powinny mieć na celu nie tylko łagodzenie skutków trudnej sytuacji bytowej świadczeniobiorców pomocy społecznej, lecz także usuwanie przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej.

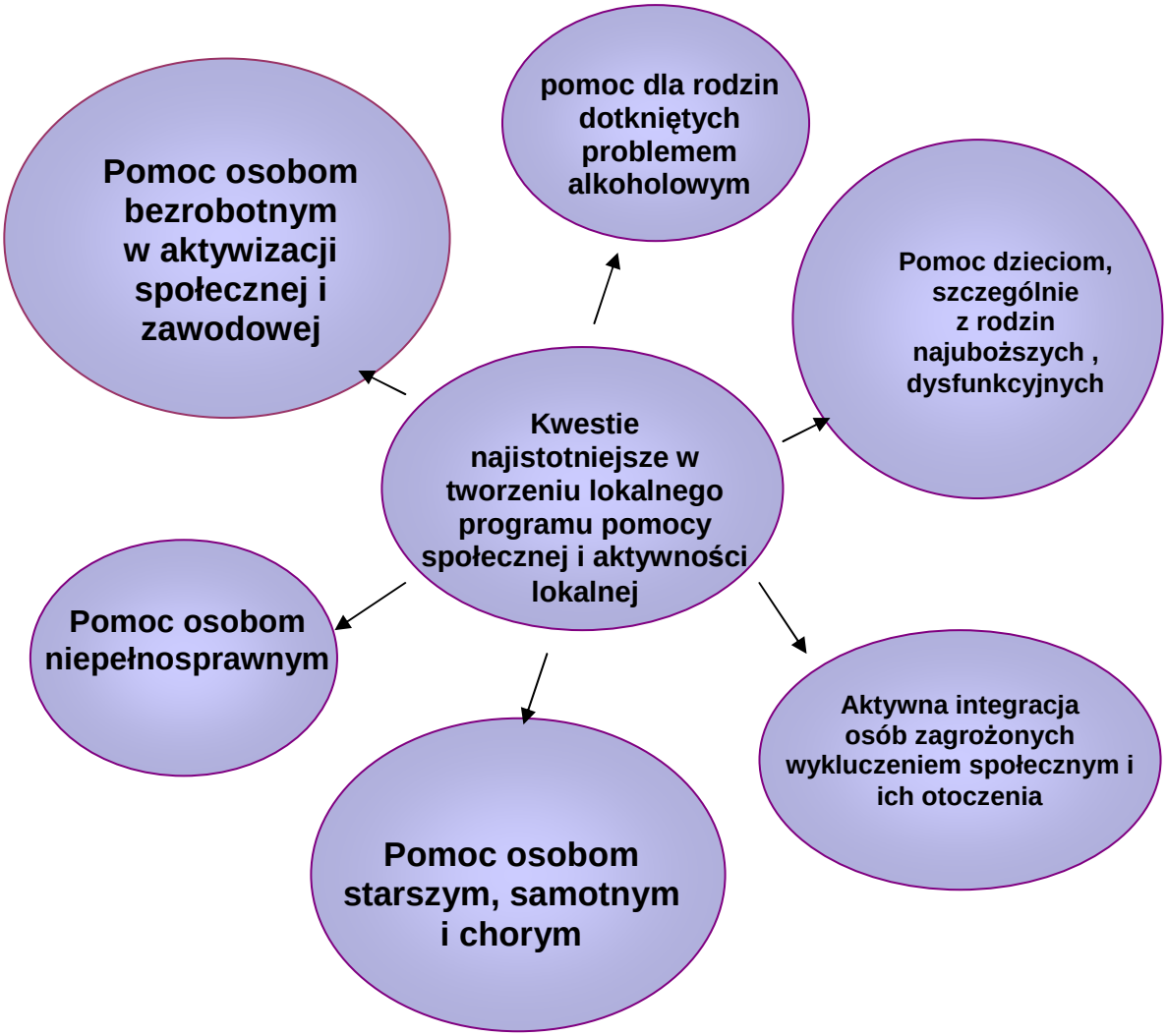
Lokalny program pomocy społecznej i aktywności lokalnej powinien być zorientowany na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w mieście oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: oświata, służba zdrowia, sądownictwo. Przesłanie programu to przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin, które z różnych

przyczyn są niesamodzielne oraz zminimalizowanie rozmiarów i skutków wszelkich zjawisk społecznie negatywnych.

- Pomoc społeczna winna być bardziej nastawiona na działania profilaktyczne.

- Konieczna jest współpraca w zakresie rozwiązywania problemów społecznych pomiędzy podmiotami publicznymi a organizacjami pozarządowymi.

- Zindywidualizowanie działań w zakresie prowadzonej pracy socjalnej w rozwiązywaniu problemów poszczególnych osób i rodzin (pracownicy socjalni posiadają zbyt dużą liczbę osób i rodzin pod swoją opieką).

Cele działania :

- wzmocnienie zdolności grup i społeczności lokalnych do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów
- zapobieganie występowania rozpadu więzi rodzinnych oraz patologii społecznej
- przeciwdziałanie problemom dysfunkcji opiekuńczo-wychowawczej, sytuacji kryzysowej i przemocy w rodzinie, a także unikania niepożądanych skutków przemocy.
- identyfikowanie przyczyn ubóstwa i czynników powodujących korzystanie z pomocy społecznej.
- pomoc osobom i rodzinom zagrożonym dysfunkcjami, w szczególności bezrobociem.
- rozszerzenie oferty usług na rzecz ludzi starszych.
- pomoc osobom niepełnosprawnym (ze szczególnym uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi).
- podniesienie poziomu kwalifikacji i doskonalenie zawodowe pracowników socjalnych zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.
- aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia

Główne kierunki działania – realizacja ich uzależniona jest od zmiany siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, gdyż obecne warunki lokalowe nie pozwalają na zrealizowanie wielu z nich . Działania będą realizowane na bieżąco, w zależności od potrzeb i zgodnie z terminami realizacji ujętymi w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miasto Brzeg na lata 2008 – 2015”**:**

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,

- zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich aktywnej integracji w środowisku.

- kontynuowanie realizacji Programu Rządowego „ Posiłek dla potrzebujących” dla dzieci i młodzieży w szkołach, a także dla innych osób i rodzin znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, a także rozszerzenie tego programu na dzieci w przedszkolach

- organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin najuboższych, w tym półkolonii rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych

- dalsza realizacja programów „apteka komunalna", szczepienia dla dzieci – żółtaczka typu „A",

- wdrażanie i realizacja nowych programów

- realizacja pomocy poprzez bony żywnościowe- w sytuacjach nagłych lub w przypadku podejrzeń co do marnotrawienia środków finansowych przez podopiecznych

- współdziałanie z zarządcami mieszkań polegające na bieżącym wzajemnym informowaniu o powstających zaległościach osób korzystających z dodatków mieszkaniowych w celu przeciwdziałania narastaniu zaległości mieszkaniowych, a w konsekwencji eksmisji z zajmowanych lokali

- typowanie osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej do udziału w pracach społecznie użytecznych

- rozwój działalności świetlic opiekuńczo – wychowawczych z elementami socjoterapii

- monitorowanie i rozpoznawanie potrzeb środowiska

- zapobieganie bezdomności- zapewnienie schronienia poprzez opłacanie pobytu osób bezdomnych w schroniskach

- utworzenie Klubu Seniora – który byłby miejscem spotkań dla starszych osób, sposobem na aktywne spędzanie czasu

- utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób upośledzonych umysłowo - głównym celem ŚDS powinno być zapewnienie osobom upośledzonym umysłowo terapii psychospołecznej i rehabilitacji oraz odciążenie rodziny od sprawowania opieki nad nimi w ciągu dnia.

- dalszy rozwój wolontariatu – umiejscowienie Centrum Wolontariatu przy MOPS jest zasadne, ponieważ w sferze pomocy społecznej występuje najwięcej potrzeb. MOPS posiada również wiedzę na temat osób i rodzin potrzebujących, umożliwiającą skuteczną pracę wolontariatu

- utworzenie Banku Rzeczy Używanych przy Ośrodku

- utworzenie i rozwój Klubu Integracji Społecznej

- powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego – Interwencji Kryzysowej

- stała współpraca z lokalnymi instytucjami

.

- promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną

- dalsze doskonalenie kontraktów socjalnych z rodzinami korzystającymi z pomocy społecznej - zobowiązujących do podejmowania działań poprawiających sytuację rodzin

- szkolenia i warsztaty przeciwdziałające wypaleniu zawodowemu pracowników socjalnych

- systematyczne podnoszenie poziomu kwalifikacji i doskonalenie zawodowe pracowników socjalnych co umożliwi tworzenie wyspecjalizowanych zespołów prowadzących pracę z klientami o określonym rodzaju dysfunkcji

    - zorganizowanie poradnictwa specjalistycznego dla podopiecznych Ośrodka oraz innych osób potrzebujących pomocy: psycholog, pedagog, prawnik, doradca zawodowy

    - zwiększenie zatrudnienia pracowników socjalnych w Ośrodku, zgodnie z art.110 ust.11 ustawy o pomocy społecznej – jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców

    - utworzenie w strukturze wewnętrznej Ośrodka grupy superwizyjnej dla pracowników socjalnych w nim zatrudnionych

    - doskonalenie systemu informowania o możliwościach uzyskania pomocy przez osoby potrzebujące, poprzez uruchomienie strony

internetowej, na której zamieszczane byłyby informacje o bieżącej działalności Ośrodka, realizowanych programach i planach działania. Stworzenie takiej informacji umożliwi m.in. nawiązanie współpracy z innymi instytucjami pomocowymi.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy pomoc różnym grupom podopiecznych. Znaczną grupę świadczeniobiorców stanowią osoby niepełnosprawne z różnymi dysfunkcjami. Chcąc ułatwić im kontakt z instytucją pomocową należy zlikwidować bariery architektoniczne, które aktualnie uniemożliwiają osobom na wózkach pokonać schody w budynku MOPS i stanowią dużą przeszkodę. Szansą na zlikwidowanie tych barier jest przeniesienie MOPS do nowej siedziby.

Oczekiwane efekty:

Realizacja programu pozwoli na :

1. poprawę stopnia zaspokojenia potrzeb mieszkańców Brzegu, a przez to :
   - zmniejszenie dysproporcji w poziomie ich życia,
   - wyeliminowanie problemu dzieci głodnych,
   - zmniejszenie natężenia ubóstwa,
2. wsparcie rodzin w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej i odzyskaniu samodzielności życiowej,
3. eliminację /zmniejszenie marginalizacji i społecznego wykluczenia osób i rodzin ubogich, w tym wielodzietnych i niepełnych, osób starszych, niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych i bezdomnych.
4. zmniejszenie niekorzystnych zjawisk społecznych w rodzinach, spowodowanych problemem bezrobocia, alkoholizmu i bezdomności.
4. aktywną integrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia

Finansowanie:

Program jest przedsięwzięciem długofalowym, rozłożonym na okres 5 lat. W związku z tym nie jest możliwe oszacowanie kosztów jego realizacji. Corocznie z programu wybierane będą poszczególne zadania, które zostaną umieszczone w projekcie budżetu na kolejny rok. Zadania programu będą finansowane ze środków własnych Gminy Miasto Brzeg, jak również ze źródeł zewnętrznych m.in. w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013.

Wdrażanie:
Wykonawcami zadań programu będą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzegu oraz inne podmioty działające w obszarze pomocy społecznej.

Monitoring:
Corocznie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzegu zobowiązany jest przekładać Radzie Miasta sprawozdanie z realizacji zadań ujętych w programie.

Niska pomoc nieadekwatna do występujących potrzeb, wzbudza frustrację wśród osób znajdujących się w trudnej sytuacji i uniemożliwia realizację celów pomocy społecznej. Braków finansowych nie da się zaspokoić przy pomocy świadczeń o charakterze pozamaterialnym, które mogą by jedynie wspomagającym, podtrzymującym. Osobom i rodzinom bezwzględnie należy zapewnić środki na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych lub stworzyć takie warunki, żeby środki te mogli zdobyć we własnym zakresie (poprawa sytuacji na rynku pracy). W innym przypadku staniemy się świadkami coraz szerszej pauperyzacji mieszkańców miasta, co z kolei może doprowadzi do dezintegracji rodzin, rozszerzenia się zjawisk patologicznych, wzrostu liczby osób wykluczonych społecznie.

Nadrzędnym celem podejmowanych działań jest doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych oraz ich zaktywizowanie do włączania się w rozwiązywanie istniejących problemów. Uznaje się bowiem, że problemy indywidualne, jak i społeczne mogą zostać rozwiązane wyłącznie przez lub przy współudziale zainteresowanych podmiotów. *Obowiązuje tu zasada „pomóż_ mu / im tak by sam / sami pomógł / pomogli sobie”*.

Problemy społeczne mają wielowymiarowy charakter i ich rozwiązanie wymaga systemowych rozstrzygnięcia, zintegrowanej współpracy instytucjonalnej, angażującej sferę polityczną, gospodarczą i społeczną. Dlatego też wskazane jest stworzenie zintegrowanego systemu pomocy skierowanego ku całej rodzinie, a nie odrębnie do poszczególnych jej członków. Należy doprowadzić do wypracowania wspólnych programów i współdziałania wszystkich podmiotów powołanych w celu rozwiązywania społecznych problemów (przedstawiciele władzy lokalnej, pomocy społecznej, oświaty, kultury, zdrowia, organizacje pozarządowe, kościelne itp.).

Przedstawiciele w/w instytucji i organizacji muszą prowadzić nie tylko wspólne działania w celu rozwiązywania lub łagodzenia problemów istniejących,

ale też przeciwdziałać ich powstawaniu. Podejmowane wspólnie działania winny mieć również na celu przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu osób i grup oraz włączanie w życie społeczne środowisk już wykluczonych. Podmioty realizujące powyższe zadania muszą zwiększać efektywność swoich działań, w szczególności poprzez podnoszenie kwalifikacji ich przedstawicieli oraz wprowadzanie nowych form pracy.